

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut til FM2012 at ændre loven om folkeskolen således, at engelskundervisningen, i lighed med danskundervisningen, starter på folkeskolens yngstetrin.

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit, suppleant for Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit,

Andreas Uldum, Demokraterne, næstformand

Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit

Ruth Heilmann, Siumut

Jens Immanuelson, Siumut, suppleant for Aleqa Hammond, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 16. marts 2011 under FM2011 gennemgået beslutningsforslaget, og fremlægger hermed sit bidrag til konsolidering af Inatsisartuts beslutningsgrundlag.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker med forslaget at der tages initiativ til en ændring af landstingsloven om folkeskolen, således at undervisningen i engelsk starter på yngstetrinnet. I dag starter undervisningen i engelsk på mellemtrinnet. Forslagsstiller ønsker hermed at sidestille dansk og engelsk som andet fremmedsprog og henviser til, at dansk af historiske årsager er blevet det andet sprog i Grønland, men i en stadig mere global verden er det ligeså vigtigt at kunne engelsk som dansk.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Naalakkersuisut indstillede, at beslutningsforslaget blev forkastet. Naalakkersuisut henviste til, at i Landstingslov om Folkeskolen fra 2002 blev undervisningen i engelsk fremrykket fra 7. klasse til 4. klasse. Endvidere blev det med loven muligt for folkeskolen at introducere sprogudviklende

kreative aktiviteter allerede fra yngstetrinnet. Med sidstnævnte tænkes der f.eks. på sange eller lege, der vænner eleverne til at lytte og udtrykke sig på andre sprog, end dem de modtager undervisningen på.

Samtidig henviste Naalakkersuisut til, at fremrykningen af undervisningen i engelsk ikke synes, at have haft den tilsigtede virkning, hvilket Naalakkersuisut blandt andet tilskrev, at undervisningsreformen fra 2002 er under løbende realisering. Herudover skrev Naalakkersuisut i sit svarnotat:

”Kun et fåtal af landets lærere kan undervise i og på engelsk som fremmedsprog – og kun ganske få vil kunne undervise i engelsk i begynderundervisningen. Såfremt engelskundervisningen skal gøres obligatorisk fra yngstetrinnet, vil det derfor kræve betydeligt flere undervisere med kendskab til fremmedsprogspædagogik – undervisere, som vi ikke har til rådighed i dag. Når vi i dag på grund af lærermangel har vanskeligheder med at tilbyde kvalificeret engelskundervisning fra 4. klasse, er det derfor ikke realistisk, at en tidlig introduktion af faget alene vil kunne forbedre elevernes resultater til de afsluttende prøver”.

Partierne Inuit Ataqatigiit og Kattusseqatigiit Partiiat kunne ikke tilslutte sig forslaget, idet de to partier tilsluttede sig Naalakkersuisuts ovenfor citerede begrundelse.

Siumut støttede forslaget fuldt ud og påpegede vigtigheden af engelsk i en stadig mere global verden, f.eks. indenfor turisme-erhvervet eller ved forhandlinger med internationale organisationer. Partiet erkendte, at forslaget kan være vanskeligt at gennemføre på grund af manglen på undervisere, men mente, at dette kan løses ved at oplære flere til at undervise i engelsk.

Demokraterne tilsluttede sig Siumuts synspunkt om, at engelskundervisning bør starte så tidligt som mulig, da engelsk er et verdenssprog, og da en beherskelse af det engelske sprog kan åbne mange døre til omverdenen. Samtidig understregede partiet, at det ansås som en forudsætning for realisering af forslaget og partiets endelige støtte til forslaget, at der findes det nødvendige antal undervisere. Partiet ønskede derfor at udsætte 2. behandlingen af forslaget til efterårssamlingen 2011, således det blev muligt at indhente oplysninger om antallet af engelsklærere og inddrage disse oplysninger i udvalgsarbejdet.

Atassut fandt generelt, at gode sprogkundskaber er vigtige, da vi lever i en international verden. Samtidig bemærkede partiet, at for at fremme sproglige kundskaber er det nødvendigt at sikre, at der findes uddannede lærere til at undervise i fremmedsprog.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget konstaterer indledningsvist, at der ved debatten i Inatsisartut ved forslaget 1. behandling var generel sympati for forslaget, men ikke fuldstændighed enighed om hvorvidt forslaget kunne realiseres.

Udvalget støtter forslagsstillers grundbetragtning om, at engelsk i en stadig mere globaliseret verden bliver vigtigere at kunne beherske – både mundligt og skriftligt. Ligeledes er udvalget enig med forslagsstiller om, at elevernes gennemsnitskarakterer i engelsk er *alt* for lave. Skatte- og Velfærdscommissionen skriver i sin betænkning afsnit 3.4.1 om dette:

”Særlig bemærkelsesværdig er den høje andel, som får en karakter på 5 eller derunder. I fagene dansk og engelsk er dette tilfældet for omkring 1/3 af eleverne, og i matematik er det omkring 1/4”.

Med ærgrelse bemærker Udvalget tillige, at det ikke alene er i faget engelsk, at karaktergennemsnittet er for lavt. Det samme gør sig ligeledes gældende for faget dansk.

Ved forslaget 1. behandling stillede Demokraterne følgende 3 spørgsmål til Naalakkersuisut:

1. Hvor mange engelskundervisere er der p.t. ansat i hele folkeskolen?
2. Hvordan er disse engelskundervisere geografisk placerede p.t.?
3. Hvor mange yderligere engelskundervisere vil der være behov for på landsplan, såfremt forslagsstillerens forslag bliver realiseret?

Udvalget har gennemgået svarene fra Naalakkersuisut på disse spørgsmål.

Til spørgsmålet 1 svarer Naalakkersuisut, at det i alt drejer sig om 336 lærere, heraf 247 på byskoler, mens 89 er ansat på bygdeskoler. Tallene stammer fra 2007/2008. Det er dog de nyeste tal, der findes, da Inerisaavik grundet metodiske problemer herefter ophørte med at udarbejde denne opgørelse. Naalakkersuisut antager dog, at tallene ikke har ændret sig væsentligt siden 2007/2008. Naalakkersuisut samlede besvarelse vedlægges under **bilag 1** til hvilket der henvises.

Til spørgsmål 3 svarer Naalakkersuisut, at det ikke kan oplyses, hvor mange ekstra ressourcer, der ville skulle tilføres Atuarfĩtsialak, såfremt engelskundervisningen skulle starte i yngstetrinnet. Det er forståelsen, at dette skyldes manglende indberetninger af nødvendige oplysninger fra kommunerne. Kommune Kujalleq har som den eneste kommune oplyst, hvor mange engelsklærere, der yderligere ville skulle ansættes i kommunen, såfremt forslaget skulle realiseres. Der forventes således at være behov for yderligere 24 engelsklærere. Sat i forhold til befolkningstallet svarer dette til en ganske iøjnefaldende behov på 175 engelsklærere for hele landet, såfremt forslaget skal realiseres. Denne mangel lader sig næppe overvinde på kort sigt.

Som anført er det ikke kun i faget engelsk, at karaktererne ved folkeskolens afgangsprøver er for lave. Det samme gør sig som anført gældende i faget dansk. Det synes derfor af værdi at se på lærerdækningen i faget dansk med henblik på at vurdere betydningen af uddannede lærerkræfter i forhold til afgangsprøveresultaterne.

Med henblik herpå har udvalget set på det daværende Landsstyres besvarelse af § 36 spørgsmål nr. 162 fra november 2007, hvor antallet af lærere i fagene grønlandsk, dansk og engelsk oplyses.

Skoleår 2007/08	Antal personer	I og på grønlandsk	I og på dansk	I og på engelsk
Undervisere i alt	1171	954	677	336

Som det ses viser tallene (omregnet til procent), at 82 % af folkeskolens lærere i 2007/2008 kunne undervise i grønlandsk, mens henholdsvis 58 % og 29 % kunne undervise i dansk og engelsk.

Udvalget finder det på denne baggrund vanskeligt entydigt at vurdere, hvorvidt de lave karaktergennemsnit i fagene engelsk og dansk skyldes manglen på lærere i fagene, da næsten dobbelt så mange lærere kunne undervise i dansk end i engelsk, uden at det har givet sig udtryk i et bedre karaktergennemsnit for faget dansk. Med andre ord synes det lave karaktergennemsnit i engelsk også at kunne tilskrives andre faktorer end blot manglende lærerkræfter.

Udvalgets indstillinger

Udvalget konstaterer, at der under 1. behandlingen af forslaget var almindelig sympati for forslaget. Udvalget mener i lighed med alle partier, at sprogundervisningen skal vægtes og at engelsk har stor betydning for i en stadig mere global verden. Dette understreges ligeledes af, at de internationale selskaber, der opererer her i landet, allerede i dag efterlyser bedre engelskkundskaber hos deres ansatte og ansøgere. Udvalget finder det meget positivt, at den nuværende forordning giver mulighed for at inddrage engelsk i de yngste klasser via sprogudviklende aktiviteter som sprog- og sanglege.

Vores modersmål er grønlandsk og modsat andre inuit samfund har vi formået at bevare og udvikle vores modersmål både mundtligt og skriftligt. Udvalget finder, at vi som samfund til stadighed skal udvikle og styrke grønlandsk. Vi må ikke miste vores modersmål fordi verden stiller krav om beherske flere sprog. Udvalget skal derfor opfordre Naalakkersuisut til at sikre at grønlandsk bevares og udvikles. Dette ikke mindst set i lyset af, at vi bevæger os frem mod at være et tresproget samfund.

Udvalget kan konstatere, at der i Inatsisartut ikke er almindelig tilslutning til forslaget i sin nuværende form. Samtidig finder udvalget det vanskeligt at vurdere om, der i dag i Atuarfitalak er de ressourcer, som en realisering af forslaget vil kræve.

Et enigt udvalg fremsætter derfor følgende ændringsforslag:

Ændringsforslag

11. november 2011

EM2011/30

FM2011/70

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut til Inatsisartuts forhandling ikke senere end FM2013 pålægges rettidigt at anmelde en redegørelse vedrørende mulighederne for en højnelse af det faglige niveau i mundtlig og skriftlig engelsk i folkeskolen. Redegørelsen skal herunder vurdere, hvorvidt det vil kunne være fordelagtigt at påbegynde engelskundervisningen på et andet tidspunkt end i dag. Undersøgelsen skal i denne forbindelse vurdere, hvorledes udbyttet af de i folkeskolen tilstedeværende uddannede lærerkræfter med kompetence i engelskundervisning og fjerneundervisning kan udnyttes bedre. Undersøgelsen skal munde ud i konkrete anbefalinger, for hvilke der skal være angivet økonomiske konsekvenser.

Et enigt udvalg indstiller på denne baggrund ændringsforslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Harald Bianco

Andreas Uldum

Hans Aronsen

Ruth Heilmann

Jens Immanuelson

EM2011/30

FM2011/70

J.nr. 01.25.01/11EM-LABU-00030